

е билъ олтарътъ. Въ онова време олтарътъ не билъ преграденъ отъ другата част на църквата съ високъ иконостасъ, както въ православните църкви днесъ, но само съ низка преграда отъ мраморни плочи, изработени съ украсения. Видяхме много добре запазените основи на тази преграда. Близо до нея, къмъ сръбдата, е билъ издигнатъ амвона, отъ който българските пастири поучавали народа въ новата вѣра. Въ църквата има и единъ кладенецъ, който билъ въ връзка съ нѣкаква кръщелна. Въ първите вѣкове на християнството се кръщавали възрастни хора и за това въ най-старите християнски църкви има кръщелни.

Стените на църквата били облечени съ разноформени мраморни плочки и колоните завършвали съ хубави капители, различни по форма, защото били донесени тукъ отъ разни други постройки. Едно отъ най-големите украсения на църквата били колоните, на които отбелязвали имената на превзетите крепости и дѣлата на царете. Порано тия колони стоели въ двореца и предъ него, а по-сетне ги поставяли въ църквата. Този обичай — да се поставятъ въ църквата колони съ надписи за славните дѣла на българите — се запазилъ и много по-късно. Така, въ търновската църква св. Четиредесетъ мъченици има запазена една колона отъ Ясъня II за поменъ на клокотнишката битка въ 1230 г. Все въ тази църква има и една колона отъ времето на Омортага, която била пренесена вѣроятно отъ Плиска.

Кога сѫ построени всички тия постройки, и какъ, въпрѣки своя здравъ градежъ, сѫ се обрънали въ съсипни?